

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 . . .	Fél évre . . . 8 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50.	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy nóra . . .	Egy nóra . . . 1 . . . 70 . . .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MORICZ PAL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többesül megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A szárnysegéd ur a politikában.

Irta: **Kalmár Antal dr.**

A déli nap még nem égette ki tövét, még mindig hullatja a magját, mint az utszéli ráctövis. A 49-diki villám csak Magyarország területén, Kossuth birodalmában sujtotta porba, — de a bécsi Burg tekervényes termében, az önkényuralom alatt épügy vigan élt tovább, mint él jelenleg a „legalkotmányosabb“ korszak alatt is.

A kamarilla elpusztíthatatlan.

Lám, ősz királyunk elfáradt szive hajlanék a jóra, már-már fontolóra veszi hü magyar népe imádságos óhaját — és ekkor, a kamarilla csontkamrájából, előáll Bolfrass ur (hogy csudát tenne az Isten csudálatos nevével!) és a magyarok királyának azt a tanácsot adja: Hová gondolsz Fölséges császár! Hiszen ha te megadod a magyaroknak azt, ami a magyaroké: akkor a két állam (magyar meg az osztrák) ellentétbe jön egymással és annak örökös veszekedés lesz a vége. (Hogy az Isten fojtaná meg Bolfrass ur logikáját: most nem veszekszünk, most örök béke honol közöttünk.)

Hát így Bolfrass ur!

Azonban ennek a bankbábéli Ritternek mi köze van Magyarország dolgaihoz? Hiába forgatom a Corpus Jurist, meg a Verböczyt: ezeknek tisztos tábláin nem találok törvényt, vagy törvényes szokást, hogy Bolfrass urnak joga volna országunk dolgaiba beavatkozni. Ellenben világosan ott találok az 1741: XI. t.-cikkely 1-ső §-át, amely szerint:

„Ö királyi szent Felsége az ország dolgait és ügyeit az ország dolgain belül csak magyarok által fogja végezni és végeztetni.“

De ott találok ezt is:

„Annálfogva legmagasabb udvarában is, mindazokban amik a neki engedett főhatalomból folynak, magas ítélete a király tiszte szerint hü magyar tanácsosainak segítségével és tanácsával fog élni.“ (2. §.)

Találunk azonban ott még egyebet is:

„Sőt midőn fontosabb ügyek kerülnek tárgyalásra, az ország primását és nádorat, s más főurait, valamint Dalmát-, Horvát- és Szlavonorságok bánját, főképen midőn az ország ügyei és biztossága felül kell intézkedni legmagasabb színe elé hivandja és az ilyen ügyekben velük tanácskozik.“ (3. §.)

Nos tehát ezekből látható, hogy Bolfrass urra nem gondoltak őseink, ő róla megelégedtek, s őtet nem vették be ennek a híres közjogi törvénynek egyik paragrafusába sem. De ha nem vették be: akkor mit fogadatlán prókatoroskodik Bolfrass ur, — minek áll istentelen reakziós alakjával a nemzet és királya közé?

Vagy ha oda állt: Széll Kálmánnak kutyakötelessége volna fővilágosítani a királyt is, meg Bolfrass urat is, hogy nemzeti ügyeink elintézésében a vak többé ne vezesse a világtalant, mint vezette 48-ban. Mert e tekintve attól, hogy mindketten sírgödörbe eshetnek (Quia calculus calcum duxit: ambo in hunc foveam ceciderunt): a tanácsesal való szolgálás is, meg a meghallgatás is — a magyar alkotmánynak első rangu megsértése.

Zrinyi Péter és Frangepán bécsujhelyi sírkövének ezen epítatuma 48-ban is bekövetkezett — s ha a kamarilla vidraszájából megint csak fujják ránk Bécsből a sorvasztó szelet: ennek veszes voltát ép úgy nem lehet tagadni, amint nem lehet azt állítani, hogy a nap hamis.

48-ban is, amikor a magyar király alkotmányos dolgot cselekedett, amikor tehát jót akart: akkor is ez a kamarilla kutya-fajzat (hogy fölöstökömlőne kutyatejet minden reggel) rontotta meg diabolikus tanácsaival a jó magyar királyt, s döntötte kárhózatba az országot is, meg a dinasztiaját is. Akkor is ott üzték ördögi mesterségüket a csepegő vérszagtól bűdös Schwarzenberg, a Kolowrathok, a Hartigok, a Windischgrätzek, a Jellasischok, a Stadionok, a Latourok, a Schmerlingek, a Haynauk, a Bachok undorító gyilkos fajzata. A mikor a csillagos ég alatt ezeket átkozza a magyar: akkor csak az Istenével beszélget.

Hát ebből elég volt egy sütet nekünk is, meg a dinasztiajának is. A ürténelem szereti ugyan magát megismételni: de ebből az ismétlésből nem kér megának sem a nemzet, sem a dinasztia.

Dankó Pistáról . . .

A szegedi temetőben eltemették, elvirították az okos arczu, nótáslelkű Dankó Pistát. Hegedűjét is vele temették. Az orgona virág nemsokára fűtökben hajol a gyöpesedő sirhantra. Az én emlékezéseim orgonavirágaiból is teszek reá bokretát.

Pista akkor még igen igen keshedt kicsinybe vett cigánylegényke volt. Akkor fogyasztotta ama bizonyos kásahegyet, a melyen keresztül kell magát mindenkinek enni, a ki az Eldorádóba igyekezik. Sokan belepusztulnak ebbe a kásahegy rágásba. Korai pusztulásának csirait Dankó Pista is ekkor szerezte meg.

A nyomor, bizonytalan élet, a mámorra következő koplalások lappangva emésztő gyilkos mérget oltottak az ő megviselt testébe, érzékeny lelkébe.

A kásahegy rágás ama bizonyos szomorú hónapjait, melyek bizonyosan végnélküli örökidőnek tetszettek az alkotásra hivatott, forrongó lángelmének, a szegedi rigófütyös, szőlőtelepekben gazdag, kies szatymazi pusztán nyomorogta Dankó Pista, mint ugyanevezett malaczbandának a primása, vagy mikor a koczábandával összerugott, mint szölista.

Ezen szomorú évek száraz utjelző oszlopaira csak feleségének a szerelme font hervadhatatlan, a költőt szebb jövő mámorába ringató édes illatu, és mézű vadrózsa fűtököt, mert az emberek, az emberek tuskéket dobtak a mezitlábos, homoki poéta utjába és lelkébe, kik csak a bolondos cigányt látták benne.

Valóban a gondviselés, a feleség szerelme örökösödött felette, hogy a nélkülözések, a kicsinylés nyilai, a pálinkázás a homokra nem döntötték a sok száz magyar dalnak rejtőzködő, mezitlábos költőjét, ki azonban a pusztai magyarságnak és természetnek harmatos érzéseit, illataradatait, erősen, eredetien jellemző magyarképességeit, rigófütyként ösztönszerű, édes dallamok töredékeit is ekkor, itt szivta ihletett lelkébe.

Ama zsalus, fehérmeszelt házakban, ott a sárga kikircsvirágos sömjékek szélén, vén diófák hűvös lombja alatt gyakran zendült-zendült köznapi duhajoknak a Dankó Pista hegedűje, kik ezzel az égő szemű, különös kedélyű, viselkedésű, félszeg, elhetetlen, gyermekes hitű legénnyel durva tréfákat is üztek.

Az eperfatetejére küldték fel. Onnét kellett neki hegedülni.

Majd a boros hordókkal telt pinczébe vezették le. Sorra kóstoltatták vele az aszok tüzmámort gyújtó kincsét. Azután neki biztatták: válasszon. Reggelig-reggelig tartó hegedülésének kis hordó bor lesz a bére; de azt a kis hordót sajátkezüleg kell hazaszállítani a szatymasztanyai kis parasztházba, hol is fiatal felesége várta a barnaszemű fiut.

A józú borral szemeláltára töltötték meg a kis hordót.

Pista már előre számított, micsoda vig napokat ül majd otthon, míg a hordó borocskából tart.

Mikor a mámorosan átmulatott éjszaka után Pistát utnak engedték, a szatymazi süppedős homokra tüzes kéveként omlottak a napsugarak. Dankó Pista izzadva, verejtékezve, roskadozva tolt a süppedős homokon, a nyikorgó targonezán hazafelé a fáradalmasan szerzett hordó borocskát. Mintha csak nyers vasat tologatott volna, oly súlyosan feszítette izmát a teher . . . De mégis hazatolta . . .

De most azután lesz is majd cigánylakodalom . . . Pedig dehogyan lett! . . . Midőn Pista nagy hűszkén, nagy gyönyörűséggel tolt a hordó keblébe a lopót, ekkor derült ki, ismét vaskos tréfát üztek vele. Mig

Ámde ha nem kérünk: akkor pokolba a Bolfrass ur-féle nációkkal, a kik csak azért születnek, azért élnek (a magyar sziron is) és azért halnak meg, hogy a magyar és királya ne érthesse meg egymást soha. Mi más volna már a mi életünk, ha ez a gyehefnafajzat nem tola-kodna közénk!

Ha a magyar föl-kent királyától csak azt kéri, amelylyel a földkerekségének minden nemzete el van látva; ha a magyar, királyától csak azt kéri, hogy a magyar hadseregben, a magyar anya csecsbimbóján fölnevelkedett magyar legény magyarul beszélhessen; ha a magyar csak azt kéri, amihhez szentséges jussát még az Isten sem tagadhatja el: akkor a magyar nemzet királyától csak oltár előtt való imádságot követel. Ámde akkor egy sehonnai bitang ne akadályozza meg azt, hogy az isten oltára előtt magyar nyelven áldozatot mutathassunk be. S ha bár beszédünk kemény — de Széchényivel megjegyezhetjük, hogy: a nemzetnyomorító emberek felől narancsvirág illatot terjesztőleg nem lehet beszélni.

Felhívás az alkohol elleni küzdelemre.

Irta: Doktor Veridicus.

Már a mult század utolsó tizedében hatalmas áramlat zúgott végig a művelt nyugot népein, melyhez hasonló mozgalmat szeretnék indítani hazánkban is. Ez az alkohol elleni küzdelem.

Bár e mozgalom másutt már mély gyökereket vert, sőt dus termést is hozott a nép között, nálunk, hol erre legalább oly nagy és egető szükség van, sajnos, ily mozgalom (eddig) nem talált fogékony talajra. Napi sajtónk, sőt heti és havi füzetünk is könyved, fölényes vállvonogatással siklanak át rendszerint egy egy ilyen kezdeményező közleményen.

A nép, az Isten adta nép pedig határozottan ellenséges állást foglal ily mozga-

lommal szemben. Nem ismeri fel ama károkat, melyek létét és boldogulását hátráltatják és főképen nem hiszi, hogy e károkat a szesz italok okozzák.

Hihetetlen makacssággal és kitartással veszi ezt védelmébe, ellenségének tartva azt, ki e bálványát támadni meri. Guay és szidalommal illeti, ki kedvencz szokásától, a pityázalástól kivanja elidegeníteni, nem tördölvén annak végtelen veszedelmével.

Hiába mutatunk ra, élettani kísérletekkel bizonyítván, hogy a szesz ép oly mérge, mint a morphiom, sőt későbbi hatásaiban annál veszedelmesebb; mert a morfinista 2—3 év alatt elpusztul, de az alkonolista 20—30 évig kinlódik, mely idő alatt több kárt és veszedelmet hozhat szűkebb családi körére és a társadalomra.

Mig régen egyes hatalmasok és gazdagok dorbézoltak csak és a nagy tömeg meg volt kimélve és legfőlebb, ha azok 2—3 nemzedék után kivesztek, helyükbe léptek az alsóbb rétegekből szorgalom, józansággal felemelekedő jóra való új elemek.

Azonban ma már, sajnos, az egész emberiség a szesz italok hatása alatt áll, mert hogy alig felfedezett és ismert vadonba is eljusson: arról gondoskodik az emberiség kapzsisága. Hiányzik hát majdan amaz egészséges tartalék néptörzsekben, melyből, mint alkohol mentesből, ismét fel-frissülne, megerősödne az elernyedett, enervált emberiség.

Mily szellemi képességet mutat majd az emberiség egy újabb, egy csak a mult-hoz is hasonló dorbézolásban töltött század eltöltével? Unokáink és dedunokáink hogy bírják majd egy a mostaninál ötszörte sürűbb népesség mellett a létföntartás nehéz szellemi és testi fáradoalmait? Mert be van bizonyítva, mennyire öröklékeny az alkohol okozta degeneráció, elfajulás az utódokra.

Szabad-e, lehet-e még ma is szemet hunyni ily tünetek előtt. Annak előtte még érthető volt, ha egyes válogatottak örökös alkohol mámorban éltek. Hiszen abban az időben hatalmas, vagyonos önkény urakból

és nyomorult, földhöz ragadt páriák, rab-szolgákból állott az emberiség. Amazok at álmodozhatták örökös mámorban, dus javaik között az életet, ezek nyomor és kétségbe-esésükön mit sem változtathatván, ittak, hogy legalább kibujjanak így a dolog alól.

Ma már emberekből áll a társadalom, kiknek állása, értéke, tehetségökön, képességeiken nyugszik és aki ezeket gyengíti, elmarad, elpusztul a létért való küzdelemben.

Aki (boldog) még nem tapasztalta ezt, mihamar tapasztalhatja. De az emberiség ez új alakításban, mintegy gyermek évein átesve, ám lássa ha mohón vissza élve a helyzettel, átmenet nélkül aggsagra törekszik, mert a jövő előre vetett fénye elkábitja érzelmeit, agyanak erőltetett munkája elhomalyosítja elméjét. Innen van, hogy ma a mai ember is nyugalomra vágyik, kábitó italokhoz nyul. Ha valami az emberiséget gyözedelmes előrehaladásában feltartóztatja, ez legnemesebb eszköze: az agy és ideg rendszernek mesterséges gyöngítése alkohollal.

A jövő kizárólag a mértékletesek és batraké. Lassan, de biztosan és allandóan haladva: a szesz italok élvezete aláassa létét az egyesnek úgy, mint az egész társadalomnak.

Mig morphiom és más mérgek a gyógyszerárakban is szoros zár alatt tartva, csak legnagyobb ellenőrzés és orvosi rendelet mellett árusíthatók legkisebb adagokban is addig az alkohol, eme lassabban, de biztosan öltő nép mérge a legkülönbözőbb alakban és formában legnagyobb adagokban, legkülönbözőbb nevek alatt edesítve és megkeserítve szabadon árusítható boldog boldogtalannak.

És éppen mi népünk az, mely a szesz italok minden fajtát mohón fogyasztja.

Ne hunyjuk be szemünket és ne zárjuk el füleinket szándékosan, hanem érdeklődünk a sok ezer és ezer család végtelen nyomora és ezek okai iránt.

(Folyt. köv.)

Pista az eperfán hegedulgetett, addig vízzel tele, hasonlatos hordót csempészték a szemelattára töltött boros hordócska helyett.

Ekkor meg már nevezetes nótaszerző volt) Dankó Pista. Alólírottal, nem ugyan hegedülési, de ivászati szempontból számos viharzó napokat, éjszakákat virrasztottak együtt, kölcsönösen advan egymásnak a tapasztalatok gazdag tárházából okos tanácsokat: „Így Pista! így Pali! . . .” De persze egyikőnk sem volt oly bolond, hogy a kapott jótanácsot kipróbálta volna. Ellenben a szegedi akkor híres, népszerű ven dégfogadósnak, a kis Gruber Gusztinak hamisítatlanul mért, tüzes diószegi bakatorrát (közel másfél évtizede ennek!) annai nagyobb egyetértéssel fogyasztottuk . . . Ugyanekkor lengyel-szidó-német orfeum terjesztette az izlésteleniséget az egykori híres Fekete Sas színpadáról . . . Csak közelében ültünk a színpadnak. Valami kajjalábu ojtott német urak és a kellettén tul pirosított dámák gajdoltak, nyafogtak a színpadon. Pista csak izgett-mozgott egy darabig, de azután kitért belőle a diószegi bakatorral öntözgefett szegedi ősmagyar virtus és kiadván összes német nyelvtudományát, a leghatasosabb jelenetekben minduntalan ezt kiáltozta közbe: — Ná, já! . . .

Mondhatom, kis hijja, botrányal végződött a német előadás . . . Ebből azonban nyilvánvaló, hogy Pista mennyire utálta az idegent, a németet; node akkor morgott is német. Bántuk is mi. Ő még akkor alulírott is erős, szilajtermészetű magyar volt, készen bottal ütni közibe a felfordult, zagyva, betolakodott idegen, gyülevész világnak.

Az is tudvalevő, a szegedi magyar konyhának egyik fő, legkedvesebb ételle a hal és pedig különféleképpen készítve. Mint szegedi polgárszarmazásu menyecske, a Joó családból, a kedves Dankóné is izletesen főzögte a halat, mely Pistának is kedves ételle volt. Dankó Pista különösen sokat dícsérte, emlegette a „harsás káposztát”, milyen ebédre alulírottat is untalan hivogatta . . . Azonban az az ebéd alólírott ide s oda csatangolásai miatt elmaradt, mintahogy most elmarad a csengőpusztai látogatás is a szürettel együtt. Meghalt a gazda. Oda a kedves barát. Néma az ezerdaltól zengő lelkü nótakirály. Hej, halál! Tört volna inkább kettédet a kaszád, mintsem hogy őt ily alkotásképes korban porba vágjad . . . A baglyok, véresék, szarkák, varjak korszakában daru volt ő. A hulló darutollak helyett dalok jelezik az ő utját . . .

nemes Portörő Kelemen.

Az előkelő hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy

nőidivat különlegességeim

páratlan választéku női ruhaszövetek, selymek és diszekben kizárólagosan

Szénásy Gyula és Szénásy Hoffmann és Tsa budapesti nagykereskedőtől raktárra érkeztek.

Melyeknek szives megtekintését kéri **EISLER M. E. cég.**

Női ruhavarró műterem.

(Sz. H.)

ragyognak az évekre öreg, de szellemében még ifju Foltényi lelkén, ki pedig, ha jelen szomorú művészeti viszonyaink fölött áttekint, alighanem méltán borong. Ezeknek az üzereknek, czintányéros komédiásoknak, nőitest kultuszos léháknak bizony-bizony nem volt érdemes annyi töredelmek árán, annyi nemesnek az önfeláldozásával utat törni a nemzeti eszmények szent oltárához; hisz a korcsok az oltárt már rég cserben hagyták, a parnasszusi mezők helyett fertőben fetrengenek.

A nemzeti név csak czégér nekik. A nagyérdemű publikumot szemenszedett idegen disznóságokkal és léhaságokkal kábitják, bolondítják és vezetgetik bele abba a fertőbe, mely az erkölcsöknek, szép izlésnek, a hazafiság gyilkolásának és mételyezésének posványos siri ágya.

Ez a 83 éves agg, ki vasárnap este még (a szinpadon úgy lehet utoljára!) előnkbe lép, eszményeknek, nemzeti törekvéseknek volt a papja. Kedvelt, jeles művész a maga korában és máiglan is kedves, népszerű „Foltényi bácsija“ Debreczen értelmiségének, mely az élet határán ballagó öreg művészeknek, a korára nézve legidősebb magyar szinművészek föllépését bizonyosan szeretettel fogja méltányolni. Szeretettel tölti meg eznap este a debreczeni színháznak minden zege-zugát; mert a mi kedves öreg barátunknak és bátyánknak ezen föllepte ránézve nemcsak az erkölcsi, de az anyagi sikert illetőleg is fontos...

Debreczeni kedves lányok, asszonyok: fonjatok tehát koszorút az érdemnek. És a színházban a diákság is legyen ott ezen ünnep este!

Szabad Hajdu.

Uj uton.

Nekem már nem kell lágy szerelmi ének,
Szivemben csak gyűlölet terem;
Az emlékeimből kiirtok, kitépek
Mindent mi dal, mindent mi szerelem.

Ti ringó keblü szőke, barna lányok,
Kik annyiszor könyeztetek velem;
Küldjétek egy maroknyi virágot,
A lantomat amikor temetem:
Virítana néhány virágszál rajta,
Fehér krizantém, gyöngyös gyöngyvirág...
Ki egykor annyi virágot szőtt dalba,
Lesz tán, ki annak egy maroknyit ad.

Nekem már nem kell bús szerelmi ének,
Uj lant, mit a sors elembe tesz:
Vér cseppen le róla s szenvedélyek
Fekkorbácsoló harsonája lesz.
Nem tinéktek szól riadó hangja,
Ez a hang nem tinéktek való;
Nem érti meg se szőke, se barna,
Poéta lány vagy szőke kis Kató.

A poéta-lány csöndes álom látó
Poétája vad viharba vesz,
S százezerek keblében tanyázó
Szenvedélyek trombitása lesz.
Mi bélyegez, mely porig lealázzon,
Néhány bányu reám sütni kész:
Ezerszerte visszaverni vágyom!
S két szemem míg más szemébe néz,
S míg a lelkem tiszta még egészen,
S a szivemben amíg csak él a hit:
Harcba küldöm minden megvetésem,
S a gyűlölet megduzzadt izmait.

Nekem már nem kell lágy szerelmi ének,
Uj lant, mit a sors elembe tesz,
Vér cseppen le róla s szenvedélyek
Fekkorbácsoló harsonája lesz!

Szebenyei József.

NAPI HIREK.

A tiszalöki kerület küldöttsége Debreczenben.

A hazafias magyar kerületek között egyik legmagyarabb a tiszalöki választó kerület, mely az utóbbi választáskor a Kossuth-párt tüzes, tevékeny tagját, dr. Pap Zoltánt, a koszorú népdalköltőt, küldötte képviselőjéül az országházba.

Ennek a nagy kerületnek a szinmagyarsága innét a Tiszán és túl a Tiszán több mint 23 tekintélyes, vagyonos községben lakik, leginkább református magyarok, abból a tiszamenti magyar fajból, melyet a kegyelmes jó Istenünk a maga gyönyörűségére jökevényben teremtett.

Igazi kurucz ivadék ez a magyarság, mely századok óta áldoz vért és vagyont az imádott hazáért, melynek rögével porhad majd össze a mi testünk is.

Ez a tiszamenti gyönyörű magyar nép ma is megvetéssel tekinti az osztrák lobogót. Most is egy szivvel-lelékkel áll hadi sorba az osztrákkal és osztrákpártiakkal viaskodó nemzeti ellenzék mellett.

Népgyűlésen már tiltakozott a katonai javaslatok ellen is; mellyel ismét vagyontól, vértől akarja megfosztani az árva magyart az a bizonyos hunczút osztrák. Sőt a tiszalöki népgyűlés nagy küldöttséget is küldött ki Budapestre, a képviselőház elnökéhez, hogy ott a tiltakozó feliratot személyesen és szóval adják kézbe.

Ez a több mint 150 főnyi nagy küldöttség, mely Tiszalökről, Bszentmihályról és a nagy választókerület többi szinmagyar községeiből gyűlt a nemzeti zászló alá, mint már jeleztük, f. hó 3-án, az az holnap, pénteken este 6 óra 26 perczkor érkezik a hajdunánás-bszentmihályi vonaton Debreczenbe, a vasuti nagy állomásra.

Ugyanekkor érkezik Budapestről a kerületbeli választók elé dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselő is.

És miután ez a tiszamenti nagy magyar küldöttség, igazi válogatott kurucz-tábor, fél 11 óráig Debreczenben tölti az időt, sőt, értesülésünk szerint, a városba jönnek körül tekinteni és vacsorázni, felhívjuk a független polgárságot és a nemes tanuló ifjúságot a derék magyar testvérek ünnepélyes, szives fogadására.

Azok a kik a főutcán laknak: tüzzenek nemzeti lobogót a házakra. A függetlenségi párti és egyáltalában a független érzésű polgárok és a nemes tanuló ifjúság pedig tömegesen, szeretettel jelenjenek meg a nagy állomáson, hogy ezek a derék magyarok érezzék magukat itthon Debreczenben, melyet a legmagyarabb városnak szoktunk nevezni.

ifjabb Móríc Pál.

A felsőbb hatalom ellen.

„Nem Széll Kálmán ellen folytatjuk a harcot, hanem ama felsőbb hatalom ellen, mely sohasem szünik meg ellenünk dolgozni. Ez ellen a felsőbb hatalom ellen a legmesszebbmenő küzdelmet kell folytatnunk, mert ahogy most van az alkotmány, nem ér semmit, inkább jöjjön az abszolutizmus. Ha a többségnek drágább az alkotmány, akkor vonják vissza a katonai javaslatot. Arra kérem a miniszterelnököt, világosítsa fel a felsőget erről a helyzetről“. Ezeket a nagyfontosságú szavakat Barabás Béla mondotta a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén. Az újabb négy hónapra kéri felhatalmazás ötletéből tette Barabás Béla a kijelentést s most már nem lehet kétségünk afelől, hogy a Széll-kormány nem kap újabb négyhónapos felhatalmazást az ország pénzének a költésére: május 1-én bekövetkezik az exlex. Az a törvénytelen állapot, melyben a jog, törvény és igazság kormánya fogantott. „Árvában születél, árva voltál, Árvában fogsz meghalni“, mondotta Matyás király Váradi Péter püspöknek, „Törvénytelenben születél, törvénytelenben fogsz meghalni“, mondhatja Széll Kálmánnak a nemzet. És születik utána más szintén törvénytelenben s meghal majd az is törvénytelenben, valameddig a Barabás Béla által emlegetett felsőbb hatalom nem érti meg a nemzetet, a másik felsőbb hatalmat.

1150 felirat.

A katonai javaslatok ellen, a tegnapi ülésen jelentette be gróf Apponyi Albert az ezerszázötvenedik feliratot, melyet a magyar választók beküldöttek a katonai terhek emelése ellen s a nemzeti hadsereg érdekében.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főter, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbört. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbört üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér**, **rózsás krém színben**) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Poudert** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

Az ifjúság Rákóczi ünnepe.

A holnap esti Rákóczi ünnepet rendező százas bizottság tegnap a collegiumban ülést tartott, melyen az intéző bizottság részéről több bejelentés történt. Majd a további teendőket beszélték meg, így a vendégek ünnepies fogadtatását; továbbá elhatározták, hogy az ünnep után a vendégek tiszteletére bankettet rendeznek; végül Nagy Sándor elnök örömet fejezte ki a felett, hogy az ifjúsági pártok a nagy fejedelem emlékének egyesültek, úgy hogy az egész ifjúság ünnepe lesz a nagy Rákóczi ünnep. Ezután a gyűlést berekesztette. — Ezzel a nagyszabású ünnep előkészületei befejeződtek, s most már a szétküldött meghívókról és az utcai plakátokról olvashatja a nagy közönség azt a fényes műsort, mely az ünnep sikerének feltétlen biztosítéka. A közönség lázas érdeklődéssel várja a nagy ünnepet, úgy hogy a jegyek nagy részben (a páholyok egy kivételével mind) elkelték. Hisszük, hogy legközelebb oly páratlan sikerrel számolhatunk be, a minőt Debreczen városára alig látott. Az ünnepre jegyek válthatók az összes könyvkereskedésben és Békés Lajos, meg Szentkirályi Tivadar uraknál.

A Csokonai-kör

választmányi ülést tart április hó 4. napján szombaton d. u. 1/25 órakor a város háza kistanácsstermében. Az ülés tárgyai: 1. A Komáromi-ház emléktáblája. 2. A Telegdi-féle drámai pályázat. 3. Dr. Jaszi Viktor indítvány. 4. Folyó ügyek.

Az elfajult és idegen lelkű sajtó.

A magyar sajtó nagy elfajultságára és idegen lelkűségére mutat egy rövid hirecske, melyet előkelő vidéki ujságból olvastunk azon alkalmából, hogy az Ugron Gábor birtoka újra került; sőt nemcsak újra, hanem idegen szász kézre is került ez az ősi magyar birtok, a melyen tehát, bár tartozzon is valaki Ugron ellenfelei táborába, józan, egyenes magyar érzésű koponyának nincs mit örvendezni; mert azon elveszett ősi birtok nemcsak Ugronra, de a magyarságra is elveszett, martalékul esvén a pénzzel honfoglaló idegen terjeszkedésnek. Az igazi magyar embernek nincs tehát különös örvendezésre oka; sőt ily esetben a kárörömnek, a gunynak a fegyvere valóságosan fölhaboritó, a nemességétől távol álló durvaság, mely sajtónk elfajultságát, idegenlelkűségét is megdöbbenően bizonyítja. Mert magyar lapnak, midőn ősi magyar birtok idegen nemzetiség kezébe kerül, nem szabad volna ekként figurázni, mint ahogy azt egyik vidéki laptársunk következőleg cselekszi:

„Ugron Gábor birtoka. Volt — nincs. A nagy rabonbán fujja, ugyan még a szót az országházban, de birtoka, az ősi birtoka oda van. Nem tudni, zabon ment e el,

vagy költséges passzió tette semmivé, tény az, hogy elmúlt. — A minap került újra Ugron Gábor almakereki birtoka. A 450.000 koronára becsült birtokot 320.000 koronáért vette meg az „Almakereki takarékos és előleg egyesület.“ stb.

Ez az almakereki takarékos és előleg egyesület szász pénzintézet, mely Töpfer János nagyszabású polgárral társulva vette meg ezt az ősi magyar birtokot, a melyen tehát igazi magyar ujságnak, mely hivatását átérzi, nincs mit örvendezni. Judási bilyog az ilyen káröröm.

Szegény diák sapka!

Az egyetemi hallgatók új divatú sapkájáról elmélkedik Tóth Béla újabb esti levele, ki ezt az ártatlan viseletet következőleg teremtetézi körül:

„Borzasztóság ez az új divat; ellene mond az egy istenben és az egy istenben való egységben, testvériségben élő hitnek. Ellene az emberiségességnek. Arczul úti husz század minden nagy és szent vívmányát. Megcsufolja a Krisztust, mint egykoron megcsufolták őt, a szabad gondolkodót, az isten legméltóbb fiát, a farizeusok. Aljasabb anachronismust ennél nem talált ki semmi ördögi képzelet.“

Szegény diák sapka, milyen szilaj dühöngésnek vált okozójává! Pedig nem is vörös posztóból van.

Kvitt.

Benedek Elek „Magyar Világ“ lapjából olvassuk: A jó öreg agyagfalvi református papot keresztire akarja feszíteni néhány türelmetlenkedő kollégája, mert a leányt római katolikus gimnáziumi tanárhoz adta feleségül. Szegény öreg, jól tudván, hogy az ő legbensőbb családi ügyébe beavatkoznak a Tüdős Istvánok, annak idején — mint megirtuk — mindent elkövetett, hogy leánya ne adjon reverzalist, de végre is a leány nagykorú volt mint okleveles tanítónő, nem akadályozhatta meg a reverzalis a házasságot. Ez a nagy bűn, melyért az öreget keresztire akarják feszíteni, sőt, ha Tüdős István és társain állana, még palástjától is megfosztanák. De nincs az a szomorú dolog, melybe valami vidám bele ne vegyüljön. Ezt a vidám elemet a vén pap unokahugának köszönhetette, ki szintén papleány, szemrevaló szépözvegy asszony s kinek a kezéért egy katolikus paptanár kiugrott a reverzadából. A völegény áttért a református hitre, már kacskaringós bajszát is növelt s még csak egy tanári állás valamelyik református gimnáziumban s meg lesz az esküvő. Egy szóval: Kvitt! Sőt a kvittnél is kvittebb, mert az elvesztett leány helyett férfit kaptak a kálomisták. Így oldja meg a felekezeti kérdést a mindenható szerelem.

Nemzetiszinü és vörös zászlók alatt.

A debreczeni munkások bérharczában még nem állott be fegyverszünet, sem kiegyezés. Egyik szakosztálynál sem egyezhettek meg idáig. Azonban teljes dicséretet érdemelnek derek munkásaink nyugodt, méltóságteljes viselkedésük miatt, hogy a zavargó elemeket távoltartják magoktól

és csak kivételesek az olyanok, kik a magokért, családjokért tovább dolgozókat erőszakkal akarják a becsületes munkától távol tartani. E folyamatban levő bérharcz visszahatása különösebben két szakmánál, a pék- és szabóiparnál észlelhető; — mert napok óta nem lehet elegendő péksüteményt kapni és a szabómesterek sem tehetnek eleget megrendelőiknek. Egyébként Boczkó Sámuel főkapitány felhívást intézett a sztrájkoló munkásokhoz, hogy értelmes iparosokhoz illelges viselkedjenek és a törvényes következmények terhe alatt tartózkodjanak az olyan panaszolt esetektől, midőn is erőszakkal akadályozták a tovább dolgozó társaikat munkájok végzésében. Végül a tüntető felvonulások, utcai csoportosulások, gyűlésektől való tartózkodásra is inti a munkásokat és hogy jövőben ily felvonulásokat, gyűléseket csakis hatósági engedélyek kikérésével tarthatnak. — Azonban a sztrájkolók ma is tartottak nagy tüntető felvonulást. Azonban azt is elkell ösmerni, hogy higadtan, békésen, zavargás nélkül vonultak ki az „olajütőhöz“ czimezett külső telepre. Mi nem is ez ellen akarunk szót emelni, hanem hogy a nemzeti zászlók mellett két nemzetközi vörös zászlót is használtak. Nemzetének zászlaja illik a magyar munkáshoz. A nemzeti zászló a csoportosult munkással rokonszenvezik és kész támogatására a magyar társadalom, de a nem ide-ülő idegen nemzetközi jelennyel mozgalmuknak, küzdelmöknek ellenszenves félreértését érik el. Pedig ennek nincs értelme, mert a magyar munkás a nemzeti színű zászlók alatt remélheti becsületes küzdelmének méltó sikerét. Végül megjegyezzük, hogy a békéltető bizottság, holnap, pénteken gyűlést tart az ipartestületben. Vajha sikerülne a méltányos kiegyezkedés, mert szomorú kép ez, midőn egymást rontja a magyar. Hisszük, hogy egymás helyzetének megértésével, méltányos mérlegelésével újra munkába állanak a becsületes munkások kezei. Azért a munkaadókat az egyoldalú konokaságtól, az értelmes munkásokat pedig a féktelen erőszakoskodástól óva intjük. És egyikoldalon se feledjék, hogy aki igaz magyar: mindnyájának a nemzeti zászló sirig hű katonájának kell lenni és maradni, mert testvérek vagyunk.

Dankó Pista temetése.

Szegedről írják: Délután fél három órakor behozták a Dankó Pista holttestét

Dr. Wagner-féle jégszekrények

háztartások, kávéházak és vendéglők részére a legtökéletesebb légmen-
tességgel zárható készülékkel Hajdumegyében egyedül csak

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedőknél kaphatók.

Debreczen, Piacz-utcza 7. sz.
(Vecsey ház.)

rejtő koporsót a vasutól a kulturpalota elé. A szegedi, aradi, vásárhelyi és temesvári cigányzenekarok zenével kísérték a koporsót. Az utcákon körülbelül huszezer ember várta a menetet. A diszertartást Varga Ferencz apát, püspöksüvegben végezte őt pappal. Janovics szinigazgató társulata gyászdalt énekelt, utána Tömörkény Istvan beszélt, azután Pósa Lajos így kezdte:

Kedves testvérem, elvált dalostársam, koszorus költőm, édes hegedősöm Dankó Pista! Eljöttem utánad a halhatatlanság csillagösvényén, szeretett szülőfölded édes talajára; emeld fel szemfödődet, nézd, Szegednek népe környez, az fogja halotti lepedet. — Beszédét aztán így fejezte be: Elvált dalostársam, édes hegedősöm, minek irjak több dalt, ha meghaltál, ki csinál rá muzsikát, édeset, mint a csurgatott méz, lágyat, mint rózsalevél, szelitet, mint déli tuvalom, haragosat, mint fürgeteg. Legjobb lesz, ha daitermő lantomat fatyóval boritom, vagy jobb, ha összetöröm, hogy utánad senkinek se teremjen nóta rajta.

A beszéd nagy hatást tett. Sokan hangosan zokogtak. A gyászközönség soraiban ott volt a teljes városi tanács, Pálffy Ferencz polgármester vezetésével. A koporsót megszámlálhatatlan koszoru fedte. A koporsó után Dankó özvegye Pózával, majd édesanyja a rokonsággal haladt. A temetőben Erdélyi Kálmán cigányprimás beszélt, majd Rédei István színész énekelt. Az utolsó búcsuzót Szabolcska Mihály mondta.

Képviselőházi affér.

A képviselőház tegnapi ülésén, mikor Pichler Győző beszédében azt mondta, hogy az elnök naponta fogadja a katonai javaslatok ellen tiltakozó küldöttségeket, Szaczellár György kormánypárti képviselő közbeszólt:

— Elég baj!

Ez a közbeszólás, melynek eleinte nem tudták a gazdáját és amelyet Szaczellár késsőbb kimagyarazott, nagy haragot keltett az ellenzéken. Papp Zoltán azt mondta. Ez hazaárulás! — Ebből lovagias ügy támadt. Szaczellár provokáltatta Papp Zoltánt. Az affért békésen elintézték.

Ki készíti a rendőrök és hajduk egyenruházatát?

A városi tanács, Kovacs József polgármester elnöklésével, ma délelőtt tartott ülésén határozott a felett, kit biz meg 6 évre a rendőrbiztosok, rendőrök és hajdulegénység ruházatának elkészítésével. A tanács mielőtt ebben a kérdésben határozott volna, a felett döntött, mi történjé Tóth K. felebbezésével, ki megfelebbezte a tanács ama intézkedését, hogy az első arlejtés alkalmával véglegesen nem határozott és nem az ő ajánlatát fogadta el. A tanács a felebbezést az 1901 tcz. 20. szakaszának 4. d. bekezdése alapján hivatalból utasította el, mert az idézett törvény világosan megmondja, hogy a felebbezés csakis vég-határozat ellen adható be. Ennek elintézése után elbirálás alá vette a tanács a beérkezett ajánlatokat. Három ajánlat érkezett. — Rosenthal J., Blum S. budapesti és Szedlák és Vámos debreczeni ezégek ajánlatai. — Rosenthal J. ajánlatában kijelenti, hogy csakis zsolnai gyártmányból készítheti a ruhákat és helybeli iparosok mellőzésével, mert Debreczenben nincs telepe. A tanács ezt az ajánlatot (69.207 korona) figyelmen kívül hagyta, mert ajánlattevő nem hajlandó a kiválasztott gácsi mintákból készíteni a ruhákat és debreczeni iparosokkal sem akar dolgoztatni. Most tehát két ajánlat között kellett választani. Blum S. 63540 koronáért a ruhákat elkészíti, Szedlák és Vámos pedig 70266 koronáért; amde Blum Sándor

ajánlata nem világos, mert nem mondja ki határozottan, hogy a tanács által kiválasztott gácsi mintákból készíti e el a ruhákat, hanem annyit mond, hogy a „mintáknak megfelelő és azokhoz hasonló anyagból“. Ellenben Szedlák kijelenti, hogy a tanács által választott gácsi gyártmányból készíti a ruhákat és ha van az ő ajánlata és a többi vállalkozók ajánlata között, különbözet, az onnan ered, hogy ő a nyári vászon ruhákat és a rendőrök kötött alsó ingét jobb, erősebb minőségű anyagból készíti. A tanács hosszabb eszmecsere után egyhangulag Szedlák és Vámos czég ajánlatát fogadta el és azt is kimondotta, hogy tekintettel a ruházat elkészítésének tovább már nem halogatható sürgősségére, hogy a tanács ezen határozata csak birtokon kívül felebbezhe ő meg.

A debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület

f. hó 4-én rendes havi ülést tart. Targyak: dr. Ujfalussy és dr. Strelinger előadásai. Folyó ügyek. Ezen ülésre ezuton is meghívja a tagokat az elnökség.

Elhunyt földbirtokos.

Kellner Dávid földbirtokos, Hajdúvármegye bizottsági tagja tegnap elhunyt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal tudatjuk, felejthetetlen jó férjem, atyánk, apósnk és nagyapánk Kellner David Hajdúvármegye bizottsági tagjának élete 68-ik, boldogházassága 46-ik évében folyó évi április hó 1-én este fél 9 órakor, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. — Drága halottunk hült tetemei pénteken, április hó 3-án, délelőtt 10 órakor fognak Széchényi-utca 23. számú házunktól az izz. sírkertbe örök nyugalomra tételni. Debreczen 1903. április 2. Neje: Özv. Kellner Dávidné szül. Hartstein Regina. Gyermekei: Kenyeres Károly, dr. Kenyeres Elek, dr. Vécsei Emilné szül. Kellner Ilona, özv. Brammer Henrikné szül. Kellner Emma. Kenyeres Károlyné szül. Abeles Emma. Dr. Kenyeres Elekné szül. Burger Jolán. Veje: Dr. Vécsei Emil. Unokái: Kenyeres Kálmán, Brammer György, Brammer Pál, Kenyeres Margit, Kenyeres Rózsika, Kenyeres Miklós, Kenyeres Irén.

Helyreigazítás.

Tegnapi számunkban a közgyűlésről irt tudósításunkba sajtóhiba csuszott be. Komlóssy Arthur végkielégítéséről az volt nyomtatva, hogy a közgyűlés a végkielégítést „megadta“, holott tudósítónk a kéziratban az egész ellentétes „**megtagadta**“ szót irta, a mi a valóságnak megfelelő is.

Ismét ebzárlat.

A főkapitányság a következő közérdekű hirdetményt bocsátotta ki: Ujabbán előfordult veszett gyanus eb által okozott marási esetből kifolyólag a gazdatlan ebek felszaporodása meggátlása czéljából az ebtartási városi szabályrendelet 20 § a alapján felhívatik a közönség, hogy ebeiket a f. évi márc. hó 30-ik napjától számított 40 napon keresztül megkötvé tartani, vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral ellátni el nem mulas zák, mert az ezen rendelet ellenére szabadon járó ebek kiirtására a gyepmester szigoruan utasított.

Elveszett nyakláncz.

Azon hir közlésére kérettünk fel, hogy a Csapó-utcai és Dégenfeld téri részen egy női nyakláncz elveszett. A becsületes megtaláló kéri, hogy az elveszett nyaklánczot a „Debreczen“ kiadóhivatalába adja be. A megtaláló, ha igényt tart rá, illő jutalomban is részesül.

Köszönetnyilvánítás.

Stegmüller Árpád ur a filléregylet pénztárába 8 kor. adományt juttatott. Fogadja ezért az egyesület hálás köszönetét. Az elnökség.

Mindenki tudja,

hogy a Mauthner-fele impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Távirat.

A képviselőház ülése.

Budapest, 1903. április 2.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Gaál Sándor kérdést intézett Láng miniszterhez, igaz e az a lapokban is nyilvánosságra hozott, gróf Vickenburg államtitkár aláírásával az üzletvezetőségekhez intézett bizalmas rendelet, mely a vidéki küldöttségeknek a fővárosba való utazását nemcsak megszorítja, de lehetetlenné teszi.

Láng miniszter kijelentette, hogy a hir valótlan, mire Ugron Gábor azt indítványozta, hogy kutassák ki és büntetessék meg a hamis hir terjesztőjét. A katonai javaslatok ellen Janovics, Hegedüs Károly, Hilberth és Zboray beszéltek, illetőleg vannak szólásra feliratkozva.

Magyar léghajósok balesete.

Ma reggel nagy szerencsétlenség történt a fővárosban, amelynek egyik áldozata a parlament egyik rokon-szenves tagja, Kubik Béla képviselő, a jelenlegi parlamenti vita főintézője. Kubik Béla, Ordódy Pál, Kral és Tolnay kapitányok ma reggel az erős szél daczára a „Trent“ nevű léghajón felszállottak. Felszállás előtt Kubik Béla figyelmeztette társait az esetleges veszélyre, de azok megnyugtatták. Alig emelkedett fel a léghajó, az erős szél magával ragadta és a Vulkán keményítő gyárnál a léghajó a gyár kéményébe ütdött. Már ekkor közel volt a veszély, de azért tovább haladtak.

A gyázgyárnál a léghajó a tet zetbe akadt és abból 3 méternyi nagyságu darabot leszakítva, magával ragadott. A léghajó egyik utasa Ordódy Pál látva a veszélyt, melybe kerültek, a léghajó kosarából a gázgyár tetőzetére ugrott. Ordódy oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva szállították a kórházba. Kral kapitány, hogy a mindjobban fenyegető veszélyből szabaduljanak, a zsilipet elvágta. Ebben a pillanatban a léghajó kosara a benülőkkal együtt 200 méter magasból szédítő gyorsasággal bukott le a földre. Csodálatosképen Kralnak semmi baja sem történt, ellenben Kubik Béla és Tolnay kapitány súlyosabb sérüléseket szenvedtek. — Kubik Béla lakására szállították és a képviselők tömegesen keresik fel, hogy állapotáról értesüléseket szerezzenek.

Rózsa Lajos

első legnagyobb női és gyermek felöltő áruháza Debreczenben értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az előkelő urhölgyvilág részére a legmodernebb tavaszi felöltő és kalap különlegességei rendkívül nagy választékban megérkeztek.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz csaknem 3-szor koncentráltabb, mint a giesshübl. Ennél fogva a szolyvai víz hathatósabb, mint gyógyviz.

Dr. Than egyetemi vegytanár.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZINHÁZ.**Műsor:**

Csütörtök, X. asszony. Bohózat.

Péntek, Márkus Emilia v. f. bérletszünetben felemelt helyárrakkal. Fernando.

Szombat, Márkus Emilia bucsu f. bérletszünetben felemelt helyárrakkal. Monna Vanna.

Vasárnap délután San-Toy.

Este. A bérletszünetben. Halálos csend.

Márkus Emma Debreczenben.

Péntek, szombat és vasárnap este lép fel a Nemzeti Színház híres tragikája három legjobb szerepében. Pénteken Fernandot, Szombaton Monna Vannát és Vasárnap este a Halálos csönd Angusztiászt adja. Mind a három szerep olyan, melyben hatalmas egyéniséget és művészi erejét a legnagyobb mértékben kifejezheti.

Olyan női jellemek ezek, melyek egyenesen a Márkus Emma érdekes, művészi egyéniségéhez vannak szabva.

Kivált Monna Vannában oly elragadó nagy művészetet játszik, a milyennel Európában senki ezt a szerepet megjátszani nem tudja.

E három estére föl hívjuk közönségünk figyelmét. A fölemelt helyárrak különbözete bőven megtérül abban a nagy gyönyörűségben, amit Markus Emma művészete nyújt.

Márkus Emilia vendégszereplése egy nappal később.

Ma kellett volna megkezdnie Markus Emiliának 3 estére terjedő vendégszereplését. Tegnap este azonban Makó igazgató ezt a sürgős táviratot kapta a művésznőtől.

Orvosom rendeli, hogy holnap pi henjek. Nagyon kérem, halasszuk péntek, szombat, vasárnapra fellépéseimet, hiszen a jegyek érvényben maradhatnak. Üdvözlettel Márkus Emilia.

CSARNOK.**Barátkozás.**

(Falusi történet.)

Irta: Szabó Kálmán. 3.)

— Hát komámasszony nem innék egy cseppet? Kóstolja csak! — kínálja az asszonyt a komája, oda menvén az ágyhoz.

De az vonakodott, hogy ő nem szereti az erős italt, majd nem tud tőle aludni és a többi.

Amde a koma nem tágitott, míg a szájához nem értette. Nyelt egy kortyot, aztán szégyenkezve, torkát köszörülve, rejté arcát a párnába.

Nem lehetetlen, hogy senkitől nem láttatva, hármat is kortyantott volna. Mert hát jónak mondják azt a néném asszonyok lábfején ellen is . . .

A két koma aztán hozzáfogott a beszélgetéshez. A mint fogyott a pálinka, úgy szaporodott a szó. Egyszer a lóról, máskor az ökörről, szénáról, répáról, vetésről folyt a diskurzus. Közben-közben szopogatták a pálinkát egymás dohányából rágyújtottak és csaptak olyan füstöt, hogy a szegény asszony szinte fuldoklott tőle. A bárányszerű kucsma mindig fölebb fölebb rukkolt mindkét komának a borzas fején, utóvégre egészen hatraesapták s úgy neki pirult mindkettőjük orozája, mintha fűzfa nyáron, tölgyfátüznél szalonnát sütöttek volna. Az, az előtt kevéssel jól égő dohány a herköpáternek sem akart égni, minduntalan gyújtogatni kellett. Az asztal melléke tele volt gyufa véggel, pernyével.

Egyszer csak azt mondja a házi gazda a feleségének, hogy:

— Baj van itt, anyjuk! mert én ropant éhes vagyok; tudom a komám is az, ez a fáján kis pálinka kifaragja az ember gyomrát.

Hiszen megfojtottunk mi már egy kis előpecsenyének való malacot, van egy kevés kolbászkánk is; nem sütnél belőle, hejh, anyjuk?!

— Ejnye, istenem, hát már felkeljek, ezekkel a fájós lábaimmal? Juj-juj-juj, de hasogatónak! — panaszkodik az asszony.

— Hogyne keljél, a csücskét a "dolgának, hiszen még reggelig kialhatod magad mind a négy oldaladra, — választott a férj.

Hasztalan kelt Kákatiú az asszony pártjára, a gazdát ketten sem tudták meggyőzni, neki mindenáron kolbász kellett. Kákatiú utóvégre csak annyit mondott:

— Hejnye komám, hejnye, komám, beh roppant garabonciás ember.

Kár pedig a komámasszonyt éjszakának idején az ágyból felzavarni!

(Folyt. köv.)

Nyilttér.**Nyilatkozat!!**

Mink alól irottak kik boldogulásunkért Isten után t. vevőinknek tartozunk hálával kötelezően kinyilatkoztatjuk, hogy f. hó elsejétől fogva minden hónapnak utólagosan meghatározandó egy napi bevételét t. vevőinknek levonás nélkül visszafizetjük.

A következő módozatok szerint!

1. T. vevőink vásárlásaik alkalmával egy napibélyegzőnkkel hitelesített jegyzéket kapnak,

2. azon jegyzékek, melyek a hónapnak vissza fizetésre kijelölendő napján általunk kiadattak, **legyenek azok bármily nagy összegűek** a reá következő hónap 5-keig kész pénzzel a vásárláskor kapott jegyzék ellenében bárkinek vissza fizetettnek.

3. Hogy a hónapnak melyik napján tett vásárlások árait fogjuk t. vevőinknek visszafizetni, azt a következő hó elsején meg-

telenő helyi lapokban és kirakatunkban fogjuk t. vevőinknek tudomására juttatni.

A kereskedelmileg nagy távolsággal előttünk járó külföld már régen elfogadta meghonosította ezen eljárást, mert ez nem humbug és nem a t. vevő közönség félrevezetésére irányuló törekvés, **hanem igenis a hálának egy olyan kézzel fogható bizonyossága**, melyel mink mindazokat, kik bennünket pártolással elősegítenek az elért hasznunk osztályosává — részesévé tesszük.

**Nyujtsunk tehát kezet a szerencsének!!
Legyünk érdektársak!!**

Kijelentjük egyidejűleg, hogy a legnagyobbított üzletünk teljesen ujonnan és minden igényt kielégítő, dus választékkal felszerelt legujabb aruit a jövőben is mindig a már elismert szolid szabott árak, valamint pontos és figyelmes kiszolgálás mellett bocsátjuk t. vevőink rendelkezésére. Vidéki megbízások a legpontosabban eszközöltetnek s a fenti kedvezményben részesítetnek.

Kiváló tisztelettel

Majtényi és Zengevald

női divat, vászon és rövidáru üzlete,
Debreczenben, Piac utca 14. a
Bika szállodával szemben.

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa Utóda
Debreczen. Kistemplom bazár.
Megérkeztek a tavaszi idény
ujdonságai.
Női divatkelmék,
Francia különlegességek,
Batistok, Zephyrek,
Selyem szövetek.
Óriási választék. Szabott árak.

Gazdasági magvak

Ólomzárólt luczerna, ólomzárólt lóhere, takarmányrépa magvak a legmagasabb csiraképességben fűmagvak. kaszálók, rétek és pázsit átalakítására.

Konyhakerti magvak

a létező legfinomabb kipróbált és itt leginkább bevált fajokban.

Virágmagvak

a legelső erfurti termelőktől.

Zöltség és virágpalánták, gumók és virág hagymák, szép évelő növények és virágok saját magkiszérleti telepemről,

kaphatók

Kontsek Géza

magkereskedésében

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Himzett Bloas szövetek

2 frt 75 krtól

Méterenként, portó és vámmentesen házhoz szállítva. Minták forduló postával. Sweizba 2-ös levélbélyeg.

körülbelül 50 frtig Appenzeller himzés ráillesztve. Képes árjegyzék postafordultával, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 60 kr-tól egész 11 frt 35 krig méterenként.

Selyem damast

85 krtól 11 frt 80 krig.

Selyem Bastrulák öltözékenként

9 frt 90 krtól 43 f. 25 k.

Foulard selyem miniatúráz

60 krtól 3 frt 70 krig.

Báti selyem

60 krtól 11 frt 35 krajczárig.

Menyasszonyi selyem

60 krtól 11 frt 35 krajczárig.

Bloas selyem

60 " 11 frt 35

Selyemgyár Henneberg, Zürich.

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102. éve alapított

üveg és porcellán üzletét,

valamint

üvegezési vállalatát

május 1-én a „Lamprecht“

(volt Biedermann palotába) helyezi át. — Ennek folytán raktáron levő áru készletét a legolcsóbb áron bocsátja m. t. vevői részére.

Üzlet áthelyezés miatt!

Üzlet áthelyezés miatt!

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, douc-hesse szatén, indichvoile és mindenemű jó mosó kartonok, himzett batistok és piqué újdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányú elsőrendű chifonok, csikós jegyű havasi vásznak. Szepességi Damast asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, továbbá mindenemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olesó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Főter a nagy tőzsde mellett.

A LEGUJABB

tavaszi

kosztüm és ruhaszövevények

meglepő szép választékban

megérkeztek.

Mintagyűjteményünk

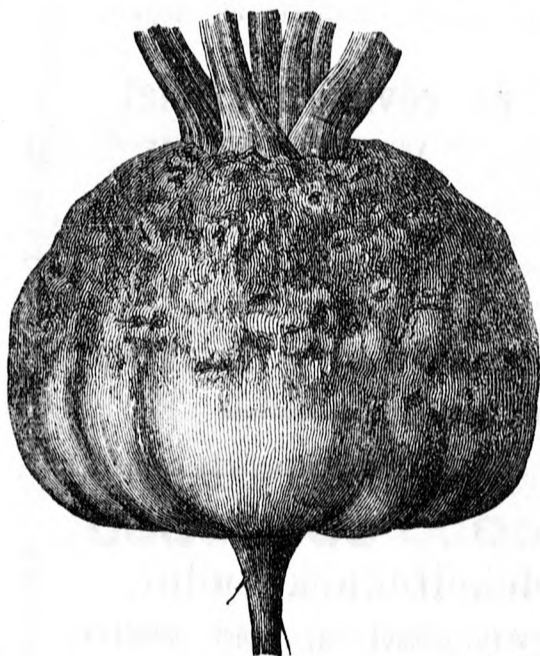
1. évi márczius 2-től kezdve

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

Legjobb minőségű gazdasági magvak, mint répa, luczerna, lóhere, bükköny stb. kapható

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében

Hatvan-utca 9 ik szám.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgyöresöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak büjét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknel, megszünteti a fejfájást, szakgatast, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű apácza-védjegyre! Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifiola kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a szírnak, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.

Boros Testvérek nőidivat
árúházában

Divatos	Ruhakelmék, Selymek,	Jó
Jó	Sefírek, Batisztok, Vász-	Olcsó
Olcsó	nyak, Szőnyegek, Füg- nyök, Ágyterítő, Pipere ezikkek.	Divatos

Mézet valódi tiszta

árut ötkilós postai bádogdobozban 7 koronáért utánvétellel bérmentve küld: Benedek Lajos, Tolesva.

Tölgyfa szőlőkaró

kapható míg a készlet tart **Hegedüs Emil** tűzifa raktárában nagyban és kicsinyben Miklos-u. 7.

Eladó vagy bérbe

kiadó az Ebesen egy db 7 1/2 nyilas föld. Értekezhetni Erzsébet-ut. 34 sz. a.

Egy hazai házi szövő

ipar vállalat megrendelések gyűjtése czéljából Debreczen és Vidéke részére megbízható **ügynököt** keres. Ajánlatok „Munka” 9239 alatt **Haassenstein és Vogler** irodájához Budapestre küldendők.

Csonka Dániel nádszék
szövődéje
Kossuth-u. 25 sz. a.

Kiadó nyaraló. Sestakertben vasúti megállóhoz közel, maj. 1-től szept. 1-ig. Áll 2 szobából, üveges verendából, konyha, pince, fürdő szobából. Jövizü kut. — Értekezhetni Egyháztér 5. emeleten jobbra.

T. iparos urak figyelmébe!
Kovács kőszület, pozsonyi kőszület, (Kox) és faszenet legjutányosabban hához szállít Neumann és Weisz hatvan-u. 5. telefon 205.

— Telefon 255. —

Beocsini portland és román cement

legjutányosabb árban és friss minőségben kapható zsák és waggon számra

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca 3.

Egeresi gipsz u. m. stukatur, szobrász és alabastrom gipsz 60 klós zsákokban.

Trágya gipsz gazdáknak.

Kőbányai disztégla sárga és piros.
Fenti gyárak kizárólagos képviselője.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindenféle a

kárpitos szakmába

vágó munkát újra készítésre, javításra elfogadok s azt mérsékelt árban, preciz munkában teljesítem.

Elfogadok tekeasztal bevonást és javítást. Csipkefüggönyök tisztítását. Elköltözés alkalmával butor csomagolást.

Egyedüli igyekezetem az, hogy a n. é. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Szíves pártfogást kér
tisztelettel

Krémer Jakab

DEBRECZEN, Simonffy-utca 27.

Schicht-szappan

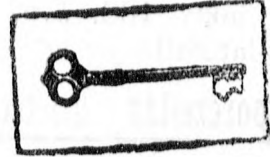
Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Minden ártalmas vegytételtől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Üzlet átvétel.

Ezen uton van szerencsém tudatni a n. é. vevő közönséggel, hogy a **Vágó Andor-féle**

vászon, kanavász, mosóáru és rövidáru üzletet

a melyet eddig Jánossy József és Trsa czég alatt ugyanez irányban vezetünk, mint Törvényszékiileg bejegyzett czégtársa ezen üzletnek a Néhai Jánossy József volt czégtársam örökösaitől összes activ és Passiváival együtt átvettem és azt Törvényszékiileg bejegyezve saját nevem alatt fogom tovább vezetni, melynek szives tudomásul vételét és becses pártfogásukat kéri

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

— Fötér a nagytőzsde mellett. —

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik, addig hathatós már 1/2 pohár

IGMÁNDI keserűviz.

mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó.

Amellett könnyen bevehető, mert ize nem émelygős sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, ugy a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznel **Komáromban**, üvege 60 fillér.

Minőségileg kériük össze nem tévesztetni más ilesőbb fajta keserűvizekkel s beszerzésénél határozottan **Schmidthauer-féle Igmándi víz** kérendő.

Raktárak Budapestben **Édeskuty L.** és **Lux M.** cégeknél.

Export Amerika és Angolországba.

A birtokos gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. gazdaközönséggel tudatni, hogy Magyarországon és a külföldön is elismert, legkitünőbb

KÜHNE E. mosoni gazdasági gépgyára

Debreczenben, Piacz-u. 28. szám alatt

egy mintaraktárt rendezett be. Ezen raktár hivatalosan

a hirneves, minden gazdasági intézet és szaktekintélyek által elismert, kitünő és valódi magyar gyártmányu gazdasági eszközökkel szolgál.

A gyár az általa kiszolgáló eszközök kitünő minősége és pontos, jó működéseért a legmesszebb menő felelősséget vállalja el és így ki van zárva az, hogy a közönség a nala tett bevásárlásoknál, — a mint az sajnos, más gyártmányoknál sok esetben történt — megkárosítottassék.

Felkérem a t. gazdaközönséget, hogy e nagyszabásu gépraktárt megtekinteni, esetleg szükségleteit megrendelni sziveskedjék. Teljes tisztelettel

Korondi Sándor,

a Kühne E. mosoni gazdasági gépgyár képviselője.